SVOBODA — СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVIII. No. 87. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MAY 9, 1991 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 9-го ТРАВНЯ 1991 Ч. 87. РК XCVIII.

СПУ СТАЛА НЕЗАЛЕЖНОЮ

Джерзі Сити, Н.Дж. (Н. О.). — У Києві, як уже інформовано, 16-18-го квітня відбувся 10-ий З'їзд письменників України, в роботі якого взяли участь 935 делеґатів, які представляли 1,257 членів Спілки Письменників України.

З'їзд постановив, що відтепер Спілка Письменників України — це „добровільна, незалежна, самоуправна, професійна громадська організація, що об'єднує українських письменників, а також письменників, які живуть в Україні і творять літературу іншими національними мовами". Так записано в першому пункті нового статуту. Змінено ще деякі структури та внесено зміни іншого роду. Наприклад, замість правління обрано Раду із 100 осіб. Це більше, ніж було у правлінні, але рівно на стільки, на скільки відповідно зросла Спілка Письменників.

Про це розповідає К. Григор'єв на сторінках „Літературної Ґазети" з 1-го травня у статті „Від мітинґу — до ради". Автор розповідає, що перед початком з'їзду письменники поклали квіти до пам'ятника Т. Шевченкові, а сам з'їзд розпочався врочистою „Молитвою за Україну" у виконанні студентського хору Київської консерваторії та врочистими церковними передзвонами. Потім усі делеґати встали і мовчки вшанували пам'ять колеґ, загиблих в тюрмах і таборах, а також закатованих і розстріляних у підвалах Жовтневого палацу, де, власне, нині проходив з'їзд.

Делеґати з'їзду вирішили, що Спілка Письменників України не повинна бути інструментом ідеологічної боротьби та політичного протиборства. „Нинішній з'їзд, — пише автор статті, — різко відрізняється від попередніх як по формі, так і за змістом". Далі розповідається, що п'ять років тому на останньому з'їзді усіх вразили сміливі виступи І. Драча та Б. Харчука, а на нинішньому з'їзді такі промови були майже всі.

Письменник Юрій Мушкетик обраний на голову Спілки Письменників України, але це вже не було „обрання" наперед призначеної режимом особи. Письменники привітали обрання Ю. Мушкетика бурхливими оплесками, бо шанують його за людську порядність і чесність. Виступив на з'їзді і представник страйкуючих шахтарів, знову таки запрошений просто з мітинґу самими письменниками, а не призначений міськкомом КПУ, як це робилося раніше.

Рада Спілки Письменників України обрала шість заступників голови, першим заступником став О. Чорногуз. Заступником з економічних питань обраний Ю. Сердюк, заступниками — В. Дрозд, П. Мовчан, І. Римарук, А. Кравченко, який є керівником Донецької письменницької організації і який представляє інтереси російськомовних членів Спілки письменників України, яких у Спілці є 250 осіб. Секретарем в організаційних справах став О. Луцій.

Загальні організаційні і господарські питання зі Спілкою письменників СССР будуть вирішуватися на договірній основі.

В останній день роботи з'їзду, делеґати вже називали його не Х-им з'їздом, а І-им з'їздом незалежної Спілки Письменників України.

ПАТРІЯРХ МСТИСЛАВ МОЛИВСЯ ЗА ЖЕРТВИ ЧОРНОБИЛЯ

С. Бавнд Брук, Н. Дж. (Патріярша Канцелярія). — 26-го квітня в Києві телерадіомаратон цілісенький день бив і бив на сполох у чорнобильські криваві дзвони, які відлунювали біль людей як по всій Ураїні так і за кордоном.

Як подих чистої душі допомогти дітям-жертвам Чорнобиля прийняли глядачі, побачивши на екрані Патріярха Київського і всієї України Мстислава. Патріярх відвідав студію телерадіомаратона, де він мав чотирихвилинну розмову, під час якої склав від Об'єднання Сестрицтв Української Православної Церкви в ЗСА 50,000 карбованців на допомогу дітям-жертвам чорнобильського лиха, а також 1,000 дол. від дев'ятьох його правнуків, які мешкають в ЗСА та Канаді. Це друга добродійна допомога Патріярха. Перша була під час його першої візити в Україну, коли він привіз у чернігівську дитячу лікарню шість пакунків дорогокоштовних дефіцитних ліків, подарованих Українською Православною Ліґою ЗСА. До речі, Об'єднання Сестрицтв Української Православної Церкви в ЗСА уже довготривалий час надає всіляку допомогу дітям-жертвам Чорнобиля, які прибувають до Америки на лікування.

Відродження Української Автокефальної Православної Церкви співпадає і накладається на чорнобильські роки. УАПЦерква від аварії Чорнобиля до сьогодні пройшла тяжкий і тернистий шлях. Ще п'ять років тому ховалась правда про УАПЦеркву, як і про Чорнобиль, та і ховалась правда про те, що її віруючі були позбавлені найелементарнішого права — вільно молитися у своїй рідній Церкві. І багато людей за цей час зрозуміли, що тільки Церква — духовна надія нації, що без неї — це духовний Чорнобиль.

І от в цей день, в п'ятиріччя катастрофи, на Площі св. Софії в скорботі і в смутку одягнені в чорному, схиливши голови, декілька тисяч людей молилися за мучеників, які загинули і які масово гинуть від чорнобильської катастрофи. Панахиду за спокій душ загиблих правили Єпископ Рівенський і Острозький Антоній, Архиєпископ Вижгородський і Білоцерківський Володимир, священики київських храмів Української Автокефальної Православної Церкви. Над багатотисячним людом схилилися національні прапори з траурними стрічками та погойдувались безліч гасел, написи на яких були криком їх душі. На них також були написи зі звинуваченням за чорнобильську катастрофу Комуністичної партії, колоніяльної політики Москви та вимоги притягнення винних в катастрофі до судової відповідальности.

Неможливо було спокійно пройти і мимо безліч засмучених діточок, яких зачепив четвертий бльок атомної електростанції, і які також там стояли, тримаючи запалені свічки та гасла з страшною інформацією про смерть та хвороби дітей на Україні, які спричинила чорнобильська трагедія.

З проповіддю в пам'ять загиблих від чорнобильської катастрофи звернувся до присутніх Архиєпископ Вижгородський і Білоцерківський УАПЦеркви Володимир. „Нам пора не бути байдужими, бо від байдужости найбільше страждань і найбільше лиха, і саме це привело до того, що окупаційний московський режим зробив Україну полем випробувань", — сказав Владика Володимир.

Після Панахиди відбувся мітинґ, на якому виступаючі висловлювали тверді і рішучі слова про честь і незламний дух української нації.

Міністри країн Перської затоки обговорюють проблеми безпеки

Ель Кувайт. — Міністри закордонних справ шести країн Перської затоки зібралися в неділю, 5-го травня, тут у столиці Кувайту ,щоб обговорити проблеми безпеки у післявоєнний час. „Лекції, які ми дістали від інтервенції в Кувайті, повинні бути засвоєні, щоб у майбутньому не існувало прогалин у нашій обороні", — заявив міністер закордонних справ Катару Мубарак Алі Хатер, звертаючись до колеґ з Кувайту, Баграйну, Оману, Савдійської Арабії і Об'єднаних Арабських Емірятів.

Шість міністрів розглядають пропозиції про постійну присутність в реґіоні американських військ і військ ряду інших західних держав, які брали участь у складі антиіракської коаліції і звільненні Кувайту.

Кореспондент аґентства АП Ґреґ Майр нагадав,що емір Кувайту Джабер аль Ахмед ас-Сабах заявив у квітні: „Доти, поки Саддам Гуссейн залишається при владі, союзники повинні залишатися в цьому реґіоні".

Однак Савдійська Арабія, найбільш могутня з учасників Ради шести країн Перської затоки, не хоче, щоб військо західніх держав залишалося на її території.

„Ми повинні виробити формулу, яка ґарантувала б нашу безпеку", — сказав у неділю колеґам міністер закордонних справ Кувайту Салем ас-Сабах.

Відповідь на запитання, як буде виглядати ця формула, залежить не тільки від підсумків наради міністрів шести країн Перської затоки, але і від результатів зустрічів керівників цих країн з представниками західніх союзників. У неділю з керівниками Кувайту зустрічався міністер закордонних справ Франції Ролян Дюма. У п'ятницю Кувайт відвідав міністер закордонних справ Великобританії Даґлес Гирд, який заявив, що його країна готова надати Кувайтові військову допомогу, але довготермінова присутність британських військ в реґіоні повинна бути предметом обговорення на нараді всіх членів антиіракської коаліції.

У неділю на Близький Схід прибув секретар департаменту оборони ЗСА Ричард Чейні. Під час поїздки по країнах Перської затоки він обговорить справи про перебування там у майбутньому американських військ чисельністю від 15,000 до 20,000.

Покликуючись на неназвані джерела, аґентство АП повідомляє, що президент Джордж Буш є проти постійної присутности американських військ в районі Перської затоки.

БЕНКЕТ ООЛ

Пассейк, Н. Дж. — 3-ій Відділ Організації Оборони Лемківщини влаштовує тут святочний бенкет з нагоди посвячення прапора Відділу, який відбудеться в суботу, 11-го травня, о год. 6-ій вечора в Українській Централі, 240 Hope Ave. Після бенкету відбудеться забава під звуки оркестри „Журавлі". За інформаціями слід телефонувати на число (201) 772-3344.

РОЗПОЧАЛАСЬ ПІДГОТОВА ДО ЗУСТРІЧІ НА ВЕРЦИНАХ

Москва. — У зв'язку з тим, що керівники комуно-московської імперії збиралися черговий раз обдурити світ, перекинули понад 60,000 одиниць тяжкої зброї за Кавказ, перевели три танкові дивізії війська в катеґорію морської піхоти, не знищили усіх ракет середнього й близького засягу, які підлягали договорові підписаному в Парижі, виглядало, що чергова зустріч на вершинах між президентом З'єднаних Стейтів Америки Джорджем Бушем і генсеком ЦК КПСС та президентом Совєтського Союзу Міхаїлом Ґорбачовим, не відбудеться. Однак хитро-мудрий совєтський диктатор, за посередництвом своїх помічників вирішив заініціювати нове обманство Америки і вільного світу, а тим самим і нові розмови на вершинах.

Він сказав своєму секретареві Віталієві Ігнтенкові скликати пресову конференцію з участю закордонних і місцевих журналістів, на якій головною справою були проблеми роззброєння і підписання нового договору про зменшення нуклеарної стратеґічної зброї. В тій самій справі говорили між собою міністер закордонних справ СССР Александер Безсмертних і державний секретар ЗСА Джеймс Бейкер в Кисловодську, а 7-го травня М. Ґорбачов прийняв на розмову амбасадора ЗСА до СССР Джека Матлока і обговорив з ним деталі спірних пунктів договору.

Як відомо, президент Дж. Буш відмовився зустрічатися з Ґорбачовим в лютому після того, як стало відомо, що кремлівські керівники не тільки порушують підписаний в жовтні тимчасовий договір, але прямо обдурюють Америку й інші країни вільного світу, які тісно пов'язані із стратеґією ЗСА.

Під час розмови в Кремлі між Матлоком і Ґорбачовим не була ще встійнена дата зустрічі на вершинах, але пізніше В. Ігатенко заявив кореспондентам, що зустріч плянується на першу половину цього року. В кінці розмови Ґорбачов попросив Матлока передати президентові Дж. Бушеві поздоровлення і побажати йому скорого видужання.

Того ж самого дня президент СССР М. Ґорбачов заявив публічно, що він висилає до З'єднаних Стейтів Америки шефа генерального штабу армії Міхаїла А. Мойсеєва з уповноваженнями вирівняти ті непорозуміння, які існують і які наступили у процесі перемін вже після підписання договору минулої осени. Коли ген. Мойсеєв прибуде до Вашінґтону в наступному тижні він зустрінеться з конґресовою Комісією роззброєння, заступником державного секретаря для справ безпеки, шефом генеральних штабів армії ген. К. Повеллом та іншими офіційними особами. Покищо не відомо чи відбудеться зустріч Мойсеєва з президентом Дж. Бушем. Президент ЗСА відклав дату зустрічі на вершинах до того часу поки не будуть усунені усі непорозуміння і обидві сторони не знайдуть спільного порозуміння на базі паризької конференції.

Політичні аналітики кажуть, що висилка Мойсеєва до Вашінґтону вказує, що М. Ґорбачов хоче за всяку ціну склонити Дж. Буша до вершинної зустрічі і до підписання договору про стратеґічну зброю, бо з ним зв'язана також інша, зокрема економічна співпраця СССР із ЗСА, без якої комуно-московська імперія не зможе вийти з економічної політичної кризи.

Дж. Метлок відвідав Україну

Київ (УНІАР). — Тут у понеділок, 6-го травня, у пресовому центрі Міністерства Закордонних справ України відбулася пресова конференція амбасадора ЗСА в СССР Джека Метлока, який прибув до столиці України з нагоди офіційного відкриття консуляту ЗСА.

Відповідаючи на запитання журналістів, Дж. Метлок дав зрозуміти, що Уряд ЗСА продовжує вважати центральний уряд на чолі з президентом Міхаїлом Ґорбачовим головним партнером у міжнародних відносинах. Амбасадор підкреслив, що ЗСА не зацікавлені в політичній дестабілізації СССР, бо це комплікує політику ЗСА.

Водночас Дж. Метлок зауважив, що Уряд ЗСА з розумінням і повагою ставиться до волевияву народів тих союзних республік, які твердо заявили про свій намір вийти з СССР. Голов не, щоб ці процеси проходили в цивілізованих рамках, без застосування насилля з будь-якого боку, пояснив амбасадор.

Син І. Плюща загинув не з політичних мотивів

Москва (ПС УРП). — Тут у понеділок, 6-го травня, в газеті „Комсомольская Правда" надруковане повідомлення київського кореспондента О. Єльцова про причини вбивства сина першого заступника голови Верховної Ради України І. Плюща, Валерія.

На третій день після вбивства, сказано в повідомленні, правоохоронні органи затримали Валерієвого знайомого, який мешкав поблизу і заходив у його дім. Міліція нібито встановила, що він має намір „розплатитися" з Валерієм за неповернений борг. Через два тижні після арешту арештований признався, що він допоміг убивцям проникнути в дім. Слідство продовжується.

Збірник-альбом „Тисячоліття Християнства в Україні" вже друкується

Джерзі Сити, Н.Дж. — Велика монументальна книга збірник-альбом п.з. „Тисячоліття Християнства в Україні — святкування в Америці й діяспорі" вже здано до друку.

Довгий і нелегкий процес збірання всіх матеріялів про святкування українського Тисячоліття вже закінчено. Весь матеріял зредаґовано і здано до набору. До половини квітня було зроблено набір більше половини матеріялів.

Головний редактор видання Осип Зінкевич підготував весь матеріял згідно з рішенням редколеґії, яку очолює колишній голова Крайового Комітету Тисячоліття д-р Юрій Солтис. В альбомі подасться лише інформаційні статті про святкування. Через обмежений об'єм в книзі не можна було подати оцінки й інтерпретації даних подій і святкувань, як рівнож не подано змісту багатьох виступів і доповідей на окремих імпрезах.

До альбому входять такі матеріяли:

Огляд нелеґальних святкувань Тисячоліття в Україні, звідомлення про діяльність Крайового Комітету в Америці та статті про святкування Тисячоліття у 52-ох місцевостях ЗСА.

Після пізнішого рішення редколеґії до альбому включено й матеріяли про центральні й крайові святкування в усіх країнах українсько

(Закінчення на стор. 4)

В. Чорновіл зустрівся з провідними підприємцями в Ню Джерзі

Нюарк, Н.Дж. — Газета „Стар Леджер" помістила у числі з 3-го травня інформацію Джозефа Р.Перона про зустріч Вячеслава Чорновола, голови Львівської обласної ради з екзекутивними бизнесменами стейту Ню Джерзі, зокрема продуцентами медичної апаратури, якої в Україні дуже бракує.

Дж. Перон пише, що колишній політичний в'язень, який тепер є визначним політиком в Україні і офіційним речником уряду в системі керівництва великою Львівською обласною радою, передбачає безсумнівний упадок совєтської імперії і про це та економічно-торговельні справи він говорив під час зустрічі з екзекутивними керівниками продукції медичної апаратури, заохочуючи їх й інші сектори американської індустрії інвестувати свої гроші в господарстві України.

Автор інформації, перефразовуючи становище голови области, називає В. Чорновола „губернатором Львівської провінції" і розповідає про його успішні розмови з малою групою провідних бизнесменів в Нюарку, зорганізовану стейтовим департаментом міжнародної торгівлі. Чорновіл просив присутніх вести переговори про торгівлю, допомогу й інвестиції безпосередньо з урядами республік, а не тільки з Москвою, як це діялося дотепер.

„Економічна і політична ситуація міняється тепер дуже скоро. Імперія паде і вона не може існувати", — заявив Чорновіл через перекладача. Перон нагадує, що В. Чорновіл відсидів в совєтських ҐУЛаґах 15 років за критику режиму, КҐБ і відмову свідчити проти інших дисидентів і за вимогу встановлення незалежної України. Між іншим, речники стейтової комісії міжнародної торгівлі звернули увагу журналістам, щоб вони у відношенні до України не вживали родівника, а писали про Україну, як суверенну державу.

Багато чого, що дотепер зробив генеральний секретар ЦК КПСС і президент СССР Міхаїл Ґорбачов, В. Чорновіл назвав „миляною банькою", яка ось-ось може тріснути. Перон каже, що в цьому місці В. Чорновіл звучав як „наші демократи" у Вашінґтоні при оцінці політики президента Дж. Буша.

„Усю тверду валюту з республік забирає Москва і тому ми не можемо купити ваших продуктів, бо ви, очевидно, не потребуєте наших безвартісних карбованців". Голова Львівської области однак підкреслив, що є інші продукти, які „ми можемо вам запропонувати за медичні апарати. Україна багата на різні мінерали".

Від себе автор каже, що Україна дуже потребує ме-

(Закінчення на стор. 4)

В. МАРОЧКІН В НТШ

Ню Йорк. — Наукове Товариство ім. Шевченка влаштовує доповідь Василя Марочкіна „Гетьман Іван Мазепа і сучасна Україна". Доповідач є кандидатом історичних наук, дослідником історії України XV-XVIII століть, автором історичних праць, членом Української Республіканської Партії, активним учасником національних процесів в Україні. Доповідь відбудеться у суботу, 11-го травня, о год. 5-ій вечора в будинку НТШ, 63 **Четверта авеню між 9-ою і 10-ою вулицями.**

У СВІТІ

КРОВОПРОЛИТТЯ В ЮҐОСЛАВІЇ продовжується. В понеділок, 6-го травня, понад 30,000 хорватських націоналістів знову влаштували галасливу демонстрацію і атакували військові патрулі в місцевості Спліт. Загинув один вояк, а кілька осіб були поранені. ТАНЮҐ, юґославське пресове аґентство інформує, що хорвати нападали на військові частини, які прийшли охороняти сербів, яких вони обвинувачують у масових вбивствах хорватів. Військовики, кажуть офіційні чинники, не стріляли в цивільне населення, але вживали проти демонстрантів сльозоточивий газ. У конфлікті між сербами і хорватами загинуло досі 15 осіб. Конфлікт продовжується і президентська рада переконана, що тільки висилка більшої кількости федеральних військових частин може перешкодити кровопролиттю.

ПОЛІЦІЯ В БОҐОТІ, КОЛЮМБІЯ, захопила на півночі країни в провінції Кордоба 2,860 фунтів (1,295 кілограмів) чистої кокаїни. За останніх три місяці колюмбійська поліція перехопила від великих торгівців 35 тонн кокаїни.

ВІРМЕНІЯ І АЗЕРБАЙДЖАН знаходяться на грані справжньої довготривалої війни і в тому випадку ледве чи щонебудь допоможуть військові частини міністерства внутрішніх справ СССР, хіба наступить рішення зламати спротив за всяку ціну, тобто допуститися до кровопролиття і розголосу цієї різні на Заході чого хочуть уникнути кремлівські диктатори. Боріс Пуґо, латиський ренеґат, генерал КҐБ, а тепер міністер внутрішніх справ СССР заявив кореспондентам, що завданням військ, які знаходяться під його командуванням було не депортувати вірменів із сіл Гаташен і Мартунашен, а евакувати їх з території Азербайджану, бо їм загрожувала небезпека. Евакуація відбудеться на добровільній базі і досі із зони небезпеки було вивезено гелікоптерами понад 300 жінок і дітей у більш безпечні місця Вірменії. Версія Пуґо розходиться з оцінкою депутата Верховної Ради СССР Ньютона Ґріґоряна, який домагається скликання надзвичайного з'їзду народних депутатів для обговорення кризи. Кореспонденти з Москви інформують, що на Закавказзя вислано додаткові військові відділи.

ПРЕЗИДЕНТ ФРАНЦІЇ Франсуа Міттеран, який прибув у понеділок, 6-го травня, до Москви, зустрівся там з генеральним секретарем ЦК КПСС і президентом СССР Міхаїлом Ґорбачовим. На летовищі Внуково високого гостя вітав міністер закордонних справ СССР Александер Безсмертних та інші представники уряду. Під час розмови Міттерана з Ґорбачовим були обговорені справи кризи на Близькому Сході, проблеми роззброєння і економіки. Міттеран не задоволений, що Кремль по свойому хоче вирішити справу зменшення нуклеарної стратеґічної зброї і у зв'язку з цим зволікає з підписанням договору, а також перевів три механізовані дивізії війська в катеґорію морської піхоти, одним словом, заховав їх від людського ока. Паралельно з розмовами Міттеран-Ґорбачов, відбувались переговори між міністрами закордонних справ СССР і Франції.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ТЕ, що до президентських виборів в Австрії залишається ще рік часу, передвиборча кампанія в тій країні вже розпочалася. Стоїть тепер відкритим питання: буде чи не буде теперішній президент Курт Вальдгайм, якому Світовий жидівський конґрес закидає усі гріхи світу, кандидувати на другу каденцію. Опозиція до Вальдгайма не скриває свого ворожого наставлення до нього і каже, що Австрія багато втратила вибравши його на цей високий пост. Але рівночасно з цим зростає спротив лівій опозиції і тим самим зростають шанси для поміркованих і консервативних партій, які підтримують Вальдгайма від самого початку.

В АМЕРИЦІ

ЯК ВІДОМО, МИНУЛОГО місяця у летунській катастрофі згинув республіканський сенатор з Пенсильванії Джан Гайнц, на його місце губернатор стейту, в цьому випадку демократ Роберт Кейсі, має право до часу виборів у листопаді на цей пост назначити будь-якого відповідного кандидата. Будучи під натиском зі сторони демократів, що він вже й так затягнув більше, як місякць, ґубернатор Р. Кейсі запропонував цей пост відомому індустріялістові Л. Аякоці, який є політично незалежним. Одначе Л. Аякока, що ніколи досі не займав жодного політичного посту, відмовився. З такого обороту справи дуже невдоволені демократи, бо на їхню думку це міг бути єдиний кандидат, який міг би позмагатися з таким можливим кандидатом зі сторони республіканців, як Ричард Торнбирґ, теперішній генеральний прокуратор ЗСА.

УРЯД ЗСА КАТЕГОРИЧНО заперечив обвинувачення Ірану, що коци вислані для допомоги курдським втікачам на території Ірану не були нові та непридатні до вжитку. Речник Державного департаменту Ричард Бовчер заявив, що ці злосливі закиди зі сторони Ірану є звичайною брехнею, бо всі коци вислані до Ірану для курдських втікачів були нові. Іран знову звернувся до міжнародної громади за допомогою для курдів, які втекли перед помстою Саддама Гуссейна на територію Ірану, заявляючи, що їх є понад один мільйон і багато з них не мають жодного пристановища та є наражені на небезпеку епідемій. А голова Іранської спілки червоного місяця, Сейфолла Вагід Дастерді сказав, що допомога, що її досі отримав Іран, була майже незамітна.

ПРОВІДНИКИ КОНҐРЕСУ ЗАЯВИЛИ, що для окремого вшанування генерала Нормана Шварцкопфа, головнокомандуючого союзними військами воєнних дій в околицях Перської затоки, його запрошено промовляти на спільній сесії Сенату та Палати Репрезентантів у Вашінґтоні. Генерал Н. Шварцкопф, який повернувся зі Савдійської Арабії минулого місяця, був спеціяльно вшанований минулої неділі в Темпі на Фльориді, де знаходиться головна квартира його головнокомандування.

У ВАШІНҐТОНІ ЗНОВУ розпочалися дискусії про те, котра з політичних партій є за більш справедливою системою оподаткування. З уваги на те чотири визначні демократи запропонувати підвищити податки найбагатшим громадянам ЗСА та обнизити їх для всіх інших. Їхній плян пропонує обнизити податки для 134 міл. громадян з низькою та середньою заробітною платнею і підвищити до 35 відсотків податки для тих 15 міл. громадян, яких пересічний річний прихід є понад 130,000 дол. Ініціяторами цього пляну є сенатор Ел Ґор зі стейту Теннесі та конґресмени Томас Довні, демократ з Лонґ Айленд, Дейвид Обей з Вискансин і Джордж Міллер з Каліфорнії.

ЗГІДНО З ПОВІДОМЛЕННЯМИ Державного департаменту, секретар Джеймс Бейкер знову поїде на Близький Схід, щоби ще раз спробувати звести арабів і ізраїльтянів до спільної конференції в справі замирення. Як і раніше, секретар Дж. Бейкер відмовився від будь-яких дискусій на цю тему з кореспондентами засобів масової інформації. Натомість інші урядові службовці настоюють, що державний секретар мав куди більші успіхи, як виглядає на зовні. Ці самі державні урядовці твердять, що цією четвертою з черги поїздкою на Близький Схід Дж. Бейкер, якщо не усуне існуючих перешкод, то напевно зможе виявити хто не допускає до заплянованої конференції.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник · Ukrainian Daily

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається лише тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Папська Енцикліка

Минулому тижні Папа Іван Павло II проголосив Енцикліку під назвою Сотний Рік. У сотріччя проголошення Папою Львом XII Енцикліки „Ревум Новарум"(„Про нові справи") — теперішній Вселенний Патріярх покористувався цією самою темою: соціяльні відносини у світі. Сто років тому не було ще комунізму, але тоді вже існувала ця сама проблема, що й сьогодні: поділ людей на багатих і вбогих. У підході до цієї проблеми — Папа Іван Павло II не міг промовчати комунізму з його марксистською догмою державної контролі над всією продукцією і розподілом, як теж не міг промовчати неґативних сторінок капіталізму. Іван Павло II — поляк і сам переживав часи комуністичної влади у Польщі, коли тайна поліція вбивала священиків, які важилися були таврувати з проповідниці безбожництво режиму та потайки вчити дітей катехизму, що було строго заборонено. І тому тепер Папа таврує комунізм не тільки за економічну систему марксизму, але і як систему правління, яке глузує з людської гідности та зневажує моральні вартості.

Енцикліка „Ревум Новарум" перейшла до історії, як документ, що засвідчив журбу Папської Столиці за долю бідних. За минулих сто літ багато змінилося, але й багато залишилось таке саме. І тоді і тепер залишився поділ на багатих і вбогих. У комуністичній системі у теорії контроля партійно-державного апарату над усією продукцією і розподілом мала створити рай на землі і тим раєм мало стати безкласове суспільство, в якому не було би багачів ані бідолахів. Практика виявила, що власники партійного квитка стали привілейованими громадянами першої кляси та вся решта народу — це нуждарі, які годинами вистоюють у чергах за хлібом, маслом і півфунтом м'яса. Вільний ринок і зловживання ним для збагачування себе з байдужністю до бездомних нуждарів і контрольована система господарки, що стала причиною страшної нужди для десятків мільйонів громадян — це така широчена проблема, що її не всилі вичерпати й найобширніша папська Енцикліка. Це історичний документ, як авторитетний вислів становища Ватикану, але на цьому й кінець.

Кожний Папа, особливо теперішній, користується величезним авторитетом. Куди він приїздить — десятки тисяч виходять йому назустріч. Він не тільки голова Католицької Церкви, але й голова Ватиканської держави. А проте у практиці в теперішньому часі секуляризації й лібералізації — Церква не всилі переводити в життя свої принципи. Наприклад, Церква була завжди проти війни і Папа Іван Павло II одверто й виразно заявився був проти воєнного конфлікту проти Іраку. Його ніхто не послухав. Церква є проти розводів, проти абортів, Церква не визнає рівноправности і рівноправности гомосексуалістів з нормальними чоловіками й жінками — в усіх цих справах Церква мусить обмежуватися до навчання. Католицька Церква має теж поважні внутрішні конфлікти, особливо з єпископатом у Франції. Постала течія, яка пропаґує допущення жінок до священичого стану. Католицька Церква терпить на брак духовників, бо у сучасному злібералізованому і зматеріялізованому світі мало юнаків відчуває покликання до духовного стану. Дехто вбачає причину відсутности великого кадру священиків у целібаті. Але в Українській Православній Церкві нема примусового целібату, а там теж болюче відчувається брак охочих студіювати теологію і присвячуватися служби Богові.

Такі і їм подібні думки приходять, коли читати у „Ню Йорк Таймсі" англомовні вийнятки з цієї останньої журливої Енцикліки Папи Івана Павла II, першого на Апостольському Престолі, який мав — по стороні матері — у своїй родині українців і не цурається говорити по-українськи.

ЛИТОВСЬКИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ центер повідомив, що до З'єднаних Стейтів Америки прибуде 9-го травня єпископ Римо-Католицької Церкви Йозас Жемайтіс, апостольський адміністратор і католицький активіст. Крім релігійних урочистостей, у яких він буде центральною фігурою, він зустрінеться з багатьма представниками релігійних громад і організацій.

Михайло Кучер

ДІТИ ЧОРНОБИЛЯ

В Україні, в районі Одеси і Києва, знаходиться мінімум 500 дітей гідроцефалів, з головою діяметром від 58 до 65 сантиметрів. Совєтські лікарі, звичайно, не розуміють проблеми Чорнобиля. Французькі лікарі також не розуміють — при нагоді — але вони мають відповідну апаратуру, яка допомагає вивчити таку проблему.

Одним із способів лікування гідроцефалів є т. зв. штучні клапани. Їх має французька медицина, але не має совєтська. Один такий „клапан" коштує дві тисячі франків.

У СССР є гроші на зброєння, хоч ніхто воювати з СССР не збирається. За неофіційними даними навіть у добу перебудови СССР тратив на озброєння 40 відс. національного прибутку.

Операція гідроцефалів дуже складна і коштовна. Треба розкрити череп хворої дитини, зрізати кістку, щоб зменшити об'єм голови. Звичайно така операція у Франції коштує найменше 380,000 франків.

Від Чорнобильської катастрофи постраждало 800,000 дітей, а всіх постраждавших є 4 мільйони. Трагедія в цьому, що в крові хворих знаходяться радіонукліди.

Чорнобиль географічно майже поруч із Києвом. Менше ста кілометрів. В день катастрофи вітер віяв в напрямку Києва з хуткістю 35 км на годину.

Є програма ЮНЕСКО — Чорнобиль. Европейська комісія дала 350 мільйонів — „екю" на допомогу цілому Совєтському Союзові. Один „екю" коштує 7 французьких франків. Але куди пішла така справді величезна допомога Заходу? Треба оглянути-переконтролювати 125,000 дітей.

В Україні, в Києві є фонд „Здоров'я і добробуту Києва". Віцепрезидент цього фонду з 26-го квітня 1986 року не дістав одного доляра допомоги. Гроші — справді величезні Заходу пішли в Москву і там згинули, себто залишилися в кишенях московської номенклятури. З 1986 року три мільйони франків висланих в СССР як допомогу потерпілим у Вірменії залишились у Москві. Загально 90 відс. допомоги Заходу потерпілим звичайним способом вкрала совєтсько-московська номенклятура.

Треба вже, негайно відкрити в Одесі і Києві в Україні і Білорусії міжнародні діягностичні центри. І треба, щоб лікарі з Европи, Канади, Америки могли приїхати і працювати разом із совєтськими лікарями.

Наприклад, у Франції дивуються чому в Совєтському Союзі нема приватної доброчинности. Вона є, але тільки в зародку і розвивається дуже повільно. Так, при допомозі Одесько-Херсонської православної епархії у навечір'я Нового Року виявлено в „Домі дитини" 180 дітей, батьки яких залишили напризволяще без жадних даних. Тепер ними опікуються добрі люди. Всіх їх охрищено і вони мають відповідні документи і християнські імена. Совєтські офіційні особи, себто чиновники, як Ю. Ломейко, посол ЮНЕСКО в Парижі і В. Скофенко, постійний представник СССР в ЮНЕСКО на прохання, звичайно, батьків потерпілих дітей — не відповідають.

А тепер дещо до річниці Чорнобильської трагедії. 23-го квітня на період проведення „Чорнобильських днів" до Києва прибули додаткові контингенти міліції та ОМО-на. З Харкова 380 чоловік, з Дніпропетровська 200, з Запоріжжя 220, з Миколаєва 320, з Херсона 320, а також з Чернігова, Полтави та інших міст України.

В Ужгороді 23-24 квітня активісти Української Республіканської партії і РУХ-у на Театральній площі був проведений збір пожертв на користь жертв Чорнобильської катастрофи.

У Києві 23-го квітня поїздкою в Чорнобиль почалася благодійна акція „Дзвони Чорнобиля", в якій взяли участь гості з різних країн Европи. 24-го квітня в Конференційній залі готелю „Москва" відбулася пресова конференція учасників акції, серед яких були члени Европарляменту і представники европейських правительств.

На 25-го квітня в Києві призначено концерт — реквієм з участю рух-групи „Акваріюм" та ДДТ.

Жертв чорнобильської катастрофи досі нараховано п'ять мільйонів. Росіяни мають свою, незалежну від правительства, організацію допомоги жертвам Чорнобиля. Допомога йде, але вона досі незвичайно мала в порівнянні з потребами. Так, Японія досі взяла на лікування шестеро дітей річно. А Японія — це економічний феномен, який до того зазнав атомової катастрофи.

Ми маємо „свій" літак „Мрія", росіяни мають літак „Руслан". Російська допомога чорнобильцям провадиться без усяких натяків на дискримінацію. Розміри трагедії справді загальнолюдські.

Російська організація допомоги зветься — „Совєтський фонд миру — Чорнобиль допомога".

Минулого року в ООН дискутовано справу допомоги. Міністер зовнішніх справ у Білорусії, Петро Кравченко, назвав суму 17 мільярдів карбованців. Але з кожним роком розміри допомоги більшають, бо більшає кількість обстежених жертв катастрофи.

В УССР і БССР неофіційно покутує переконання, що слов'янська діяспора занадто захоплена культурною діяльністю — концерти і малярські виставки — і поза окремими випадками не виявляє відповідного зацікавлення і затривоження трагедією. Так воно чи не так, але варто знати.

Дивитися на фотографії дітей, на рученята без пальців, на тіло без ніг, замість ніг якісь обрубки без пальців. На ті прекрасні дитячі обличчя, в очах яких не дитячий смуток-трагедія і розпука. Хочеться написати — нелегко, але це не відповідне, не маштабне слово. А іншого ще не створено. І в безсонну ніч, чи ночі, коли в амбулянсах в їхніх сиренах плаче чуже нещастя... у віконце твого сумління несміливо стукне рученька дитини-калічки з Чорнобиля — чи зробив ти все, що міг, чи... нехай інші?

А щаслива Вам дорога!

В Україну ідіть, діти,
В нашу Україну...

Т. Шевченко

Безупинним вихром пролетіли роки іміґраційного життя для тих, що тому чотири десятки а то й більше років своїми дитячими ногами ставили перші кроки на берегах нового для них світу. Сьогодні з такою ж швидкістю наближається час, коли вони, бо вже тільки два і півтижня, побажають своїм дітям доброго вітру, вириджаючи їх зі Студією мистецького слова Лідії Крушельницької в турне на Україну.

Для юних акторів — нашої молоді та їхньої невтомної вчительки Л. Крушельницької, це моральний тріюмф після довгих років наполегливої праці у плеканні рідного українського слова на чужині.

Для їхніх батьків — це душевне завершення та вдоволення, що все ж таки діждались тієї хвилини, коли по довгих роках безнастанних поїздок на проби та згірдливо незрозумілих посмішок сусідів, цим їхнім тут народженим та під американським сонцем плеканим дітям вони зможуть побажати щасливої дороги в оту казкову країну їхніх предків Україну. Годинами доводилось не один раз пояснювати потребу плекання рідного слова не тільки дітям, але й багатьом дорослим. Тож хіба не мають сьогодні права батьки цих молодих студійців на те, щоб бути гордими за своїх дітей, які, виступаючи в Україні, будуть свідченням для своїх ровесників, що вони тут, серед чужого моря, не забули рідного слова.

Нехай українська громада не буде тільки стороннім спостерігачем зусиль цієї невеликої горстки юних амбасадорів української американської громади, але нехай своєю присутністю на їхній Генеральній пробі-виступі в неділю, 12-го травня, о год., 2:30 по полудні в нюйоркському УНДомі, побажає їм також доброго вітру та щасливої дороги.

Т. Бояринич

Володимир Барагура

МИХАЙЛО Г. МАРУНЧАК ЛІТОПИСЕЦЬ КАНАДСЬКОЇ УКРАЇНИ

Володимир Т. Жила, „Бібліографія Михайла Г. Марунчака", Українська Вільна Академія Наук, Серія: Бібліографія ч. 22, Вінніпеґ, Канада 1991, стор. 157.

Необхідною вступною дисципліною, свого роду пролеґомена до дослідно-наукової праці з будь-якої ділянки знання, є бібліографія. Суть цієї дисципліни можна окреслити трьома основними її галузями: списком книжок, їх зовнішнім виглядом і змістом; переліком книжок, статтей, есеїв, оглядів та інших джерел, що дають матеріял до певної галузі знання; відділом у періодичних виданнях, у якому розглядається появу книжкових видань.

Бібліографічні довідники можуть вміщати збірні списки появ усіх праць із даної ділянки знання, а можуть обмежуватися до реєстру праць одного автора. Без бібліографії ефективна дослідно-наукова праця була б дуже утруднена, а то й немислима.

Одночасно праця в ділянці бібліографії, хоч незвичайно кропітка і втомлююча, то притягає багато ентузіястів, які залюбки упорядковують не лише бібліографічні довідники, але працюють теж над бібліографією бібліографій, тобто виготовляють списки вже існуючих бібліографій. Ці бібліографії бібліографій незвичайно полегшують наукову працю дослідників, які мусіли б витрачати час та енерґію на шукання необхідних їх джерельних матеріялів. Бібліографічні довідники можна порівняти до туристичних путівників, які вказують дослідникові шлях, яким він має прямувати до джерел свого зацікавлення.

За такий труд взявся проф. д-р Володимир Жила, опрацювавши сумлінно бібліографію друкованих праць українсько-канадського дослідника й ученого та публіциста Михайла Г. Марунчака, які стосуються проявів життя й діяльности українських поселенців у Канаді від найдавніших часів досьогодні.

Працю впорядник попередив коротким двомовним вступом та зв'язким життєписом М. Марунчака. У біографії М. Марунчака проф. В. Жила називає його найважливіші наукові праці та дає їх загальну, проте вникливу характеристику. Це п'ятитомник „Студії до історії українців у Канаді", двотомник „історія українців у Канаді" та видана з нагоди століття поселення українців у Канаді англомовна праця „The Ukrainian-Canadians: A History". Згадав теж про кілька менших монографій.

З інших праць автора впорядник короткими штрихами схарактеризував такі публікації — „Система німецьких концтаборів і політика винищування в Україні", бувши сам жертвою цих „млинів смерти", кілька розвідок про Маркіяна Шашкевича, про Українську-Католицьку Церкву та про поселення українців у Польщі, Чехо-Словаччині, Румунії та Юґославії. Загалом, поруч монографічних праць, М. Марунчак є автором коло 300 журналістично-публіцистичних статтей, есеїв, оглядів на тему проблематики українського життя в діяспорі в національно-політичній, громадсько-суспільній, культурно-мистецькій, науковій, релігійній та соціо-економічній ділянках.

Життєпис М. Марунчака впорядник закінчує його позанауково - дослідною працею та його участю в різних ділянках нашого загальнонаціонального життя. Зокрема заслуговує на увагу збірна монументальна праця, яка появилася за редакцією М. Марунчака п.з. „В боротьбі за Українську Державу" під час Другої світової війни.

За свою вагому невсипущу працю М. Марунчак отримав у 1962 році Шевченківську медалю, а в 1967 році уряд Канади нагородив його Медалею Сторіччя Канади.

Після вступного слова й біографії М. Марунчака наступає розділ „Бібліографія М. Марунчака", яка охоплює 1946-1990 рр. з виключенням раніших років, коли Марунчак діяв поза Канадою. Ця частина поділена на такі розділи: 1) Книжки й статті. 2) Огляди. Під кожним роком у хронологічному порядку внесено в список спершу книжки, а потім статті. крім наукових праць сюди включено теж популярні статті, що стосуються національно-політичного, суспільно-громадського культурно-мистецького та релігійного життя. Окремий розділ займає редакторська праця Марунчака та реєстр часописів і журналів з оглядами його публікованих праць.

Вміщені теж назви часописів і журналів, в різних країнах світу, в яких появилися огляди писань Марунчака. Цей розділ закриває список рецензентів, між якими є прізвища відомих осіб, у тому теж чужинців.

У „Додатку" впорядник знайомить читачів із вибраними газетними й журнальними оглядами, в яких автори дають аналізу, критику, підсумки й оцінки писань М. Марунчака.

Годі в рецензії обговорити всі ці огляди й треба обмежитися до загальної їх

(Закінчення на стор. 4)

З листа молодої людини з України

Недавно стали відомі вислідки березневого референдуму, який хоч і не буде мати практичних наслідків, а тим більше не в стані зупинити, чи хоч змінити ті суспільні процеси, які набували незворотного характеру, проте своїми результатами незвичайно вагомі.

У нас в Галичині ми давали відповіді на три бюлетені (всесоюзний, республіканський і галицький): перший отримав трохи більше 15 відсотків голосів, другий понад 30 відсотків, а третій за незалежну поза Союзом Україну понад 90 відсотків, що значно перевищає аналогічні вислідки в Прибалтиці. Цікаво також, що в цілому, як в Україні так і в Союзі, голосування за місцевим опитуванням мало значну перевагу над всесоюзним референдумом. Думаю, що політичний напрям на децентралізацію прийнятий майже одноодушно. Особисто вважаю, що головним позитивним наслідком референдуму у нас в Галичині є остаточне пробудження до активного політичного життя села, саме село проявило найвищу зрілість і підтримку демократичній владі.

На висоті свого положення влада, а підводні каміння були і вона їх вміло оминула. Маю на увазі заклики певної частини (правих) з середовища самого демократичного руху до бойкоту, що могло тільки пошкодити загальній справі. Некорисною є також тенденція до творення малих дрібних і мало впливових партій, але ця стара українська хвороба успішно невтралізується зростаючим впливом Республіканської Партії, що до речі і підтвердили результати референдуму. Яскраві особистості, що стоять на чолі цієї партії, парляментарні методи боротьби, благородна і одночасно реалістична мета, повинні робити їх привабливими в очах Заходу, як лідерів так і всього українського демократичного руху за незалежність і процвітання України.

Щодо релігійних непорозумінь, то вони інспіруються і направляються з відомих „кабінетів", проте не мають будь-якого значного впливу на політичну обстановку. Що також свідчить про високу політичну культуру народу, який не дає себе втягнути в гру за схемою „розділюй і володарюй". Щодо відмінности ситуації на заході і сході України, то вона є і це треба будувати на реальному ґрунті. Проте і на центральних землях України крига рушила, про що свідчить тільки 44 відсотки за союзний бюлетень в столиці Києві. Галичина „не відокремлюється" від всієї України, а стоїть на правому фланзі в її боротьбі за незалежність і демократію, робить це відповідально і толерантно, розуміючи одночасно свою історичну ролю в цій боротьбі.

Гірша справа з економікою, хоч це правда, як подивитися, гірше для нас рядових громадян, але з другого боку, поки не розвалиться, в тому числі економічно, стара імперська структура, доти не постануть нові форми життя. А розвал тут такий, що ще навіть рік тому я собі не міг уявити, що щось таке можливе. Одночасно розумію, що в економічному відношенні гірше перед нами.

Ваш Олександер

Микола Мушинка

НАУКОВИЙ ЗБІРНИК МУК У ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНІ

Музей Української Культури у Свиднику нещодавно видав 16-ий том свого „Наукового збірника" („Науковий збірник Музею української культури у Свиднику, т. 16. Упорядник Мирослав Сополига. Пряшів, 1990. 392 стор.). Ця майже 400-сторінкова книжка містить 10 праць з ділянки історії, етнографії, фолкльористики, мовознавства та літературознавства русинів-українців Пряшівщини.

Найвизначнішою у збірнику є, без сумніву, розвідка Олени Рудловчак „Біля витоків багатоводної ріки" присвячена 200-літтю від народження закарпатоукраїнського історика Михайла Лучкая (с. 7-28). Тут же опубліковано третю частину найвизначнішої праці Михайла Лучкая — п'ятитомної „Історії карпатських русинів" (с.29-256), яка майже 150 років знаходилася в рукописі і вперше появляється друком щойно нині. Два перші томи цією капітальної праці опубліковано у попередніх випусках „Наукового збірника". Текст „Історії" подано в латинському оригінали з точним паралельним перекладом українською літературною мовою, здійсненим ужгородським науковцем, Юрієм Саком.

Третій том „Історії" М. Лучкая" охоплює період від другої половини XVII сторіччя до половини XVIII сторіччя. Багато уваги в ньому присвячено церковній історії Закарпаття, зокрема діяльності мукачівських єпископів — Йосифа Де-Камеліса, Йосифа Годермарського, Георгія Бізанція, Симеона Ольшавського та Георгія Блажівського; але й війнам, повстанням, економічному станові населення тощо.

Із статтей з ділянки етнографії та фолкльористики опублікованих в 16-му томі „Наукового збірника Музею Української Культури у Свиднику" читачів напевно зацікавить багатоілюстрована розвідка Мирослава Сополиги „Традиційні сільські будівлі господарського призначення українців Східньої Словаччини" (сторінки 257-286) та стаття Надії Вархол про еротичні мотиви у прислів'ях та згадках населення Пряшівщини (сторінки 287-300).

На підставі українських говірок Східньої Словаччини побудовані наукові статті Зузани Ганудель (301-322) та Миколи Штеця (323-343).

Йосиф Шелепець у своїй літературознавчій розвідці простежив проникання іноземних байок, зокрема клясичних байок Езопа, до поетичної творчості Олександра Павловича. Йому належить і рецензія на київське перевидання „Славеноруської граматики" Михайла Лучкая з 1831 року.

Підсумковий характер має бібліографічний показник Анни Лакати всіх статтей, опублікованих у 15-ти томах „Наукового збірника Музею Української Культури". Від 1965 до 1989 років у цьому виданні були опубліковані 54 наукові праці з історії, 29 — з історії культури, 13 — з літературознавства, 32 — з мовознавства, 7 — з мистецтвознавства, 28 — з етнографії, 30 з фолкльористики та 68 з інших дисциплін. Разом — 261 праця на 9,182 сторінках. Кожна стаття має резюме словацькою, російською та німецькою мовами.

Усі праці публіковані на сторінках „Наукового збірника" пов'язані із закарпатським реґіоном. Однак значна частина з них виходить за рамки Закарпаття і має загальноукраїнський характер. Та як це не дивно і не парадоксально, цей цінний український збірник, виданий у Чехо-Словаччині, недоступний навіть для науковців України, оскільки жоден із досі виданих його томів не потрапить на книжковий ринок України. Чому — важко пояснити. Мабуть совєтській владі незручно пропаґувати на Україні збірник, що його видає музей невеличкої групи закордонних українців, збірник якого в совєтських умовах на мають навіть центральні музеї.

Магія мистецького друкованого слова

Одна бабуся з Львівської области пише: „В мого молодшого сина є хлопчик Андрій. Йому одинадцять років. Тяжко заставити його читати книжки.

Але, коли попала йому в руки книжка з історичними оповіданнями Володимира Барагури „Меч і книга", прикрашена ілюстраціями Петра Андрусева, він не міг відірватися від читання. Тепер він читає „Ілюстровану Біблію".

Чи не варто, щоб і бабусі в діяспорі заохочували своїх внуків читати українські книжки?

„Меч і книгу" можна придбати за 7 дол. у книгарні „Свободи", „Svoboda" Book Store, 30 Montgomery St, Jersey City, N.J. 07302.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Депутати з України у Філядельфії

Завдяки заходам філядельфійського Комітету Оборони Національних і Людських Прав України, який працює як Комітет Сприяння Руховi, філядельфійська громада мала змогу зустріти в суботу, 13-го квітня, трьох визначних людей політичного життя в Україні: Івана Плюща, заступника президента Української ССР, Дмитра Павличка, відомого поета і депутата Верховної Ради України та Олександра Ємця, депутата Верховної Ради України. Зустріч ця була влаштована у гарних приміщеннях УОКЦентру, пройшла під кожним оглядом дуже успішно і була б залишила в усіх присутніх дуже гарний спомин, якби не варварське замордування сина Івана Плюща у Києві. Єдиний син Івана Плюща був убитий у своєму помешканні 29 ударами ножа 12-го квітня, але його батько дістав вістку про смерть сина щойно 14-го квітня в Ню Йорку.

Зустріч відкрив д-р Олександер Білик, президент ЗУАДК і передав ведення зустрічі голові КОНЛПУ Уляні Мазуркевич.

Першим доповідачем був І. Плющ. Він сказав, що суверенітет України, який був прийнятий парляментом України, був опісля затверджений українським народом, коли під час відомого референдуму 80 відсотків населення України голосувало за суверенітет України.

Опісля І. Плющ говорив про українську національну армію. Він наголосив, що право на власну армію є правом кожної суверенної держави.

Виступає Дмитро Павличко. Сидять (зліва) Іван Плющ, Олександер Ємець та Уляна Мазуркевич.

У справі зв'язків з Москвою Плющ сказав, що деякі зв'язки з Москвою мусять бути збережені.

Після І. Плюща виступив Олександер Ємець, який висловив цікаву думку про Комуністичну партію. Він сказав, що у Совєтському Союзі Комуністична партія уже кілька десятиліть не є політичною партією, а державним органом контролі.

Тепер, сказав О. Ємець, „тверді комуністи" є настрашені і стараються втримати позицію у нації, яка відкрила забагато їхніх брехнів (і злочинів.— Я. Т.)

Дуже цікаві думки висловив О. Ємець про президента України Леоніда Кравчука і про його попередника Володимира Івашка. Івашко почав впроваджувати в Україні ідеї перебудови і гласности. Це було причиною, що проти нього стали „тверді комуністи" (і деякі наші еміграційні „політики". — Я. Т.), а не демократи. Подібні фальшиві оскарження мають тепер місце проти президента Л. Кравчука, сказав Ємець. Наприклад, коли був заарештований Олесь Доній, лідер голодівки студентів у підтримку Хмари, були поголоски, сказав Ємець, що цей арешт зарядив Кравчук. Насправді Кравчук був обурений цим арештом і на його домагання Доній був звільнений. З тієї причини „тверді комуністи" є тепер ще більше проти Кравчука.

О. Ємець сказав, що суверенітет і незалежність здобудемо перш за все зрозумінням наших людей, на кого вони повинні голосувати.

Промовляє Іван Плющ

Останнім виступав Д. Павличко. Він сказав, що хоч багато змінилося в Україні, ворог є ще сильний, імперія є ще потужна, Комуністична партія і КҐБ ще живі і ще працюють як органи імперії. Найкращою зброєю проти цього ворога є нині Слово.

Павличко остерігав проти надмірного поспіху. Він сказав, що ті, хто хоче, щоб все сталося за одну ніч, є або агентами режиму, або божевільними... Боротьба за незалежність України буде важка і довготриваюча, але ми здобудемо незалежність.

Нашою ціллю є не тільки питання культури, мови, символів, сказав Павличко, але теж економічна незалежність. Сьогодні Україна є колонією, визискуваною й ожебраченою. Наша індустрія не є нашою індустрією, наш експорт не є нашим експортом, ми не одержуємо нічо з нього...

Нашим першим завданням є державність. Коли ми здобудемо державну незалежність, ми здобудемо економічне і соціяльне самовизначення.

„Щоб здобути державу, ми мусимо бути з'єднані, — сказав Павличко. — Мусимо бути з'єднані: Схід і Захід, католики і православні, українці і інші етнічні групи, які живуть в Україні, комуністи і некомуністи... Я був комуністом теж, — сказав Павличко, — я лишив партію, коли я побачив що партія робила... Я „перебудовував" себе. Так само зроблять інші... Коли Україна стане справді з'єднана, ні Москва, ні танки, ні КҐБ не подолають нас".

Після цього слідували питання і відповіді. Вечір закінчила коротким словом організаторка Уляна Мазуркевич та проф. Мирослав Лабунька. Всі присутні відспівали „Червону калину" і „Ще не вмерла".

Участь у цій цікавій і дуже вдалій імпрезі взяло 200 громадян, хоч у той сам час почався, теж в УОКЦентрі, бенкет і баль „Рідної Школи".

Опісля гості з України та запрошені провідні філядельфійські громадяни стрінулися ще у гостинному домі подружжя Мазуркевичів на вечері.

Наступного дня У. Мазуркевич влаштувала зустріч гостей з України з редакцією найбільшого філядельфійського щоденника „Філядельфія Інквайрер".

Після інтерв'ю Плющ, Павличко і Ємець від'їхали до Ню Йорку. У Ню Йорку Плющ одержав від українського представництва при ООН трагічну вістку про замордування його єдиного сина. Іван Плющ зразу ж відлетів до Києва.

19-го квітня у „Філядельфія Інквайрері" появилася велика стаття Труди Рубін, члена редакційної ради газети про перебування у Філядельфії високих представників з України.

Т. Рубін згадала теж про замордування сина Плюща і подала, що 1-го січня ц. року був замордований син заступника литовського прем'єр-міністра. Вона дала своїй статті підзаголовок „Чи смерть сина політика є поворотом до старих засобів?"

Я. Татомир

50-ліття школи св. Юра

Минає 50 років як школа св. Юра в Ню Йорку відкрила свої двері для українських дітей на долині міста в Менгеттані. Усміхнені обличчя учнів окрашували кляси навчання. Школа св. Юра стала на сторожі наших нових поколінь.

Сьогодні школа св. Юра є оазою навчання для українських дітей на цілу околицю Ню Йорку. Учні з околиць міста доїжджають автобусами кожного дня. Навчання є високого рівня з математики, читання, писання, музики та інших предметів. Дисципліна в школі — зразкова.

На святкування 50-ліття школи св. Юра Батьківський Комітет плянує в цьому році ряд цікавих програм для випускників нашої школи й громадянства.

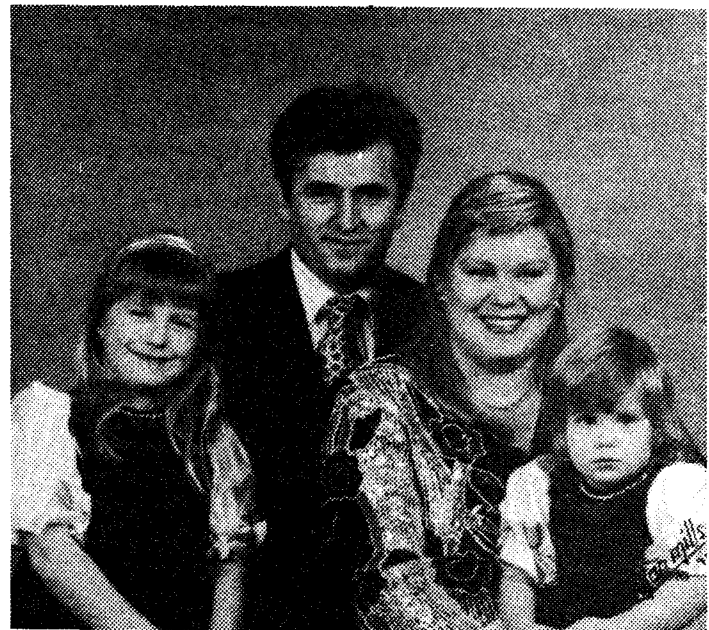
Зараз влаштовуємо льотерію 50-ліття.

На осінь плянується великий концерт. Якщо ви є ґрадуантами школи св. Юра, беріть участь в святкуваннях. Напишіть нам про свої спомини, переживання і осяги в школі св. Юра. Усіх приятелів школи св. Юра запрошуємо до участи в святкуванні.

Поможіть нам зібрати фонди на нашу школу, щоб процвітала і прямувала до ще вищого рівня.

Єва Богданович
голова Батьківського комітету

Успіхи молодих професіоналістів

С. Місило з дружиною Роксоляною та донями Маланкою (зліва) і Катрею.

Поміж молодими людьми висувається скромна постать дуже працьовитого інж. Стефана Місила, який своєю наполегливістю від раннього дитинства здобуває освіту, включно з вищими студіями у Стівенс інституті технології, що їх закінчує зі ступенем магістра. Отримавши працю в компанії Амерікен-електрік пове́р, дуже в скорому часі вибивається серед працівників фірми. Коли фірма переноситься до стейту Огайо, Степан переходить на працю до фірми Кон Едісон, де також має замітні успіхи в ділянці нуклеарної енерґії. Доказом цього є грамота і грошева нагорода, що її С. Місило отримав від фірми Кон Едісон з допискою, в цей спосіб фірма хоче йому подякувати за його вклад праці, щоби зробити 1991 рік дуже успішним.

Стефан Місило одружений з Роксоляною Пенцак, які є батьками двох донечок, Маланки та Катрі. Родина є членами 270-го Відділу УНС.

Л. М. Д. Г.

Зберігаймо добрі традиції!

Союз русинів-українців Чехо-Словаччини і в складних матеріяльних та політичних умовах намагається продовжувати культурно-освітню діяльність, головним чином у ділянці організації фестивалів, які на Пряшівщині мають давні традиції.

Від 14-го до 17-го травня в місті Меджилабірці Гуменської округи буде проходити вже тридцятий фестиваль драми і художнього слова ім. Олександра Духновича.

У цьогорічному ювілейному фестивалі, як і у попередніх, візьмуть участь кращі самодіяльні драматичні колективи Пряшівщини, переможці районних змагань, такі як: лялькові театри „Журавлик" із Меджилабірців та „Віночок" з Пряшева, драматичні колективи „Колосок" з Габури, Театр поезії з Хмельової, „Молодість" з Камениці на Ціросі, „Веселка" із Стащина, „Промінь" із Свидника, „Поезія" із Пряшева, „Кам'яна" із Меджилабірців та „Студент" з гімназії ім. Т. Шевченка у Пряшеві. Останній колектив на фестивалі покаже інсценізацію дитячої казки Івана Франка „Лис Микита".

На фестивалі в Меджилабірцях будуть проходити і змагання читців-декляматорів. Складовою частиною фестивалю буде і виставка фотографій про 30-річний розвиток фестивалю драми і художнього слова та семінар з драматургії.

Інтенсивна підготова ведеться і до інших фестивалів, зокрема фестивалю фолкльору русинів-українців у Камйонці, який відбудеться 1-го та 2-го червня, та до 37-го свята української культури у Свиднику, який здійсниться 15—16 червня. Програмна рада Свидницького свята на своєму останньому засіданні минулого тижня ухвалила його остаточну програму. Крім десятків самодіяльних колективів із Пряшівщини в шістьох його програмах виступлять колективи з України, українців з Польщі, Румунії, русинів Югославії, бандурист Микола Литвин із Києва тощо.

Вже розпочалися районні огляди — змагання на фестиваль української народної пісні „Маковицька струна". Перші такі змагання відбулися у с. Зубне Гуменської округи, в Хмельовій Бардіївської округи та у Пряшеві.

У Пряшеві перед переповненою залею „Руського дому" 23-го квітня змагалося 29 хлопців та дівчат. Кого з них жюрі вибере для цьогорічної „Маковицької струни" у Бардієві, покищо невідомо. У публіки найбільший успіх мали пісні Анни Порач-Щутяк та Валентини Гуменник.

Значно пожвавили свою діяльність деякі секції СРУЧС, зокрема наукова, жіноча та молодіжна.

М. Мушинка

Виростають талановиті гімнастки

Недавно газета „Нюз Трибюн" помістила статтю про сестер Катрусю і Адю Кіляр. Дівчатка є українського походження і мешкають в Едісон, Н. Дж. Про них написано в зв'язку з тим, що вони мають визначні досягнення в ділянці гімнастики.

Обидві — дванадцятилітня Катя і одинадцятилітня Адріяна є членками Мейплвудської академії гімнастики і танцю, і добилися високої оцінки у чемпіонаті Американської гімнастичної федерації 7-го стейтового рівня в Черрі Гилл 26-го січня. Катя, відмінниця Джан Адамс мідл скул, здобула 10-те місце у своїй віковій категорії, що дало їй загальний вислід 33.70 точок. Отримавши більше, ніж 32, вона дістала право увійти до 8-го рівня групи обов'язкових вправ гімнастики. Беручи участь у чемпіонаті, Катя здобула 8-ме місце з вправ на нерівних штабах з оцінкою 8,55, а 9-те — з вправ на балянсувальній штабі з оцінкою 8.75 точок.

Адріяна, також відмінниця цієї ж школи, здобула 6-те місце з вислідом 9.20 точок в стрибку.

„Я трохи денервувалася, — сказала Адріяна, — бо я не була певна, чи добре виконаю стрибки. Але зробивши це, я справді вдоволена".

Джері Джансон, власниця Мейплвудської академії гімнастики і танцю, сказала: „Дівчатка живуть спортом і віддані йому. Пильно вправляючи, вони вносять у вправи свої нововведення". А Дейв Реттиґ, головний тренер академії, вважає, що причиною таких високих гімнастичних досягнень сестер є те, що вони зуміли перебороти страх перед гімнастичними труднощами. Найбільших успіхів Адя досягнула в стрибках, але робить також гімнастичні вправи на землі, про які мати дівчаток, Таня Кіляр, говорить, що ці вправи — це комбінація ґрації та атлетики.

Сестри Кілар займаються гімнастикою також і поза академією, а Адріяна ходить ще і до школи балету і джазу в Едісоні. Особливу увагу сестри приділяють навчанню в школі українознавства при парафії св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.

Ціла родина є членами УНСоюзу.

ІНВЕСТУЙТЕ В УКРАЇНУ, ЗБІЛЬШІТЬ ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС!

Михайло Г. Марунчак...

(Закінчення зі стор. 2)

характеристики. Вони на різному рівні — деякі поверхові, загальникові, однобічні, в інших компетентні автори-критики стараються глибше вникнути в суть проблем, в організм надрукованого. Не зважаючи на різні дружні та обгрунтовані критичні зауваження, всі ці огляди в основному позитивні.

Деякі критики стверджують, що квантитативність писань Марунчака шкодить їх квалітативності. Журналістично-публіцистична праця не йде вкупі з дослідно-науковою, бо методологія цих ділянок різна. Статті й есеї та огляди абсорбують і розпорошують увагу науковця і можуть стати вбивчим для серйозної дослідної праці. Наукова праця вимагає зосередження, контемплятивности, доглибного вникнення в суть проблематики, підтриманого переконливою аргументацією, стосуванням аналітично-синтетичного підходу, обмеження до мінімуму дрібних епізодів, уникання накопичення прізвищ, назв місцевостей, другорядних подій тощо.

Науковець мусить мати час і змогу відсіяти маловажне від сутнього, уникати повторень, витягати з перевірених фактів обгрунтовані наслідки й прикінцеві висновки-узагальнення.

Понад силу одної людини подолати і дослідно-наукову працю і повсякденну журналістично-публіцистичну, бути активним у професійно-наукових установах і в загальногромадських. Пошуки за джерельними матеріялами, за документацією, критична оцінка джерел, систематизація знайденого матеріялу, його аналіза, врешті зформулювання прикінцевих висновків-синтези, вимагають від ученого дослівно всіх його здібностей і творчих сил.

На ці моменти звернули увагу деякі викликі рецензенти в тому й чужинецькі науковці, опінії яких відведено окремий розділ у праці проф. Жили. Але це будуючі критичні зауваження на добро автора. В основному критика прийняла праці М. Марунчака позитивно, подивляючи його невтомну працьовитість.

На окрему увагу заслуговують дві статті проф. Жили — „Настільна книга — біографічний довідник до історії українців Канади" та його ж „Помітний здобуток української історичної науки" про англомовну книгу „The Ukrainians-Canadians: A history".

Поруч згаданих статтей проф. Жили увагу звертають огляди В. Ю. Кисілевського, Романа Кухара, д-ра П. Качура, д-ра М. І. Мандрики, д-ра М. Прокопа.

Як приклад позитивної оцінки праць М. Марунчака зацитую опінію д-ра М. І. Мандрики, яку поділяють інші рецензенти: Це огляд Марунчакової „Студії до історії українців „Канади", том II: „У своїх дослідах д-р Марунчак показав себе надзвичайно допитливим дослідником, що глибоко запускає свій науковий ланцет в тіло минулої епохи, розшукує документальні матеріяли, властиво 'викопує' їх з-під пилюки, перевіряє їх, доповнює опитами живих ще піонерів, або їхніх найближчих потомків з подиву гідним старанням, а навіть із любов'ю".

Прикладом критичних завваг хай послужить цитата з рецензії д-ра П. Качура п. з. „Метрика української Канади": „Безперечною заслугою Марунчака є те, що він зробив спробу представити цілість історії українського життя в Канаді, зібравши багато нових матеріялів. Матеріяли очевидячки росли в руках пильного автора й це багатство перешкодило, здається, належно їх використати. Деякі розділи в книжці Марунчака є історією, написаною на підставі матеріялів, а деякі тільки шухлядкою, в яку вкладено їх за хронологічним, чи географічним порядком... Марунчак високо оцінює ролю української преси, але чи варто стільки уваги приділяти всім редакторам навіть короткотривалих газет? Списки установ, народних домів тощо — річ добра. Але краще їх сумарично подати їх, зате додати трохи характеристики. У книжці багато цитат. Тут потрібний більший вибір".

Роман Рахманний в оцінці книги „Канадійські українці", яка в основному позитивна, звертає увагу на деякі недоліки: „...в цій книжці є деякі недогляди, неточності та надто побіжні формулювання. Так і видно, що чим ближче до кінця, автор поспішав, скорочував текст і обмежував інформацію. Але ці недоліки не повинні закрити читачеві вид на цінність цієї праці. Це грунтовна довідкова праця про українців Канади, що буде тривалим джерелом інформацій".

У рецензії на англомовну книжку Марунчака „The Ukrainian-Canadians: A History" автор проф. В. Жила підкреслює деякі методологічні недотягнення: „Треба шкодувати, що автор такого великого значення книги, не зовсім використовує аналітичний підхід. Мається на увазі логічне розкриття явищ і фактів суспільного процесу, ілюстроване яскравими, повноцінними прикладами. Навпаки, помічається, що в викладі матеріялу застосовано принципи наступности й перспективности без поглиблення та систематизації вивченого".

Д-р В. Ю. Кисілевський виправдує недоліки наукових праць Марунчака у рецензії на „Історію українців Канади:",,, „кропіткі дослідні студії може робити той, хто одержить відповідну студійну стипендію й одночірну відпустку з університету, чи з державної служби, щоб цілковито присвятитися дослідній праці. На жаль, українські наукові інституції не розпоряджають такими фондами, які уможливили б науковцям віддатися дослідній праці повністю, не турбуючись одночасно потребою 'заробляти на життя'". Цю думку поділяє проф. Жила: „Вину за всі огріхи легше перекласти на автора... але корінь зла лежить у наших умовах".

У книжці „Бібліографія Михайла Марунчака" вміщений його портрет із 1984 року, декілька збірних фото та факсиміле заголовних сторінок праць, хоч репродукції деяких із них незадовільні.

Зміст книжки В. Жили, поданий при кінці видання, дозволяє легко орієнтуватися в тексті.

Треба сподіватися, що за деякий час проф. В. Жила знову порадує зацікавлених новою бібліографією невтомного Михайла Г. Марунчака.

П'ЯТЬ ПРИЧИН ЧОМУ НАМ ПОТРІБНО ПІДТРИМУВАТИ ІВАНА ДЕМ'ЯНЮКА

1. „Мушу сказати, що я переконаний, що вирок суддів в Ізраїлі був несправедливий..."
   — Лорд Томас Деннінг
2. „Мені не відома ніяка інша судова справа в якій потоптано так багато процедур загально прийнятих міжнародними чинниками".
   Професор Віллем Вагенар, автор книжки „Розпізнаючи Івана: Наукова праця з легальної психології", Вид. Гарвардського Університету.
3. „Якщо Іван Дем'янюк, в невинності якого я повністю переконаний, буде повішений на шибениці Айхмана, то прийде день коли держава Ізраїль буде сидіти на лаві підсудного".
   — Патрик Бюкенан.
4. „На мою думку ця справа смердить... Прошу розглянути справу американського громадянина Івана Дем'янюка і поведінку Відділу спеціяльних інвестиґацій (ОСІ) в нашій країні".
   — Конґресмен Джеймс Трафікант (демократ, Огайо), „Конґресовий рекорд" з 20-го червня 1989 р.
5. „Вірю, що історія не забуде справи Дем'янюка, так як не забула справи Дрейфуса".
   — Граф Ніколай Толстой

Після дванадцяти років наполегливих і невтомних зусиль ми осягнули багато. За свою подивогідну відвагу та витривалість Іван Дем'янюк — невинна жертва — заслужив на гідну оборону перед ізраїльським Верховним судом. Без Вашої негайної фінансової допомоги така оборона не буде можливою. Просимо допомогти нам успішно завершити останній етап цього страхіття-примари, яка триває вже понад дванадцять літ.

Просимо висилати пожертви на:

John Demjanjuk Defense Fund
P.O. Box 92819
Cleveland, Ohio 44192

Появились риби-людоїди

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Згідно з повідомленням у „Торговій Газеті", у Фінській затоці поблизу Ленінграду виявлені нові хижі риби-людоїди. Вони нагадують гадюк, вкритих луском. Любителі підльодного риболовства розповідають, що ці потвори кидались на них просто з ополонки.

За іншими відомостями, водні потвори можуть вільно існувати в каналізаційних стоках і навіть потрапляти цим шляхом в помешкання. Як розповів ленінградський двірник, одна така гадюка вмить перекусила мітлу. Наукові висунули припущення, що поява такого виду хижаків стала можливою в наслідок порушення екологічного режиму балтійських вод. Правдо подібно, з якимось травлером у води затоки потрапили амазонські піранії, і тропічний хижак схрестився з міногою.

Збірник-альбом

(Закінчення зі стор. 1)

го поселення — в Канаді, країнах Европи, Південної Америки й Австралії, про центральні й крайові святкування УАПЦ і УКЦ, про наукові конференції присвячені Тисячоліттю та інформації про відзначення Тисячоліття студентами, які брали участь в „Стежаках батьків по Европі" та про спортову Олімпіяду. Книга кінчається бібліографією книжкових видань, присвячених Тисячоліттю.

Кожна стаття публікується українською мовою з англомовним резюме. Всі підписи під фотографіями — двомовні.

До кожної статті про святкування додано бібліографію відгуків української і чужомовної преси про місцеві та крайові святкування. Бібліографію опрацював інж. Володимир Сушко з Балтимору.

Збірник-альбом буде мати 400 сторінок, великого формату, друкований на люксусовому блискучому папері. В альбомі буде опубліковано біля 500 кольорових і чорно-білих фотографій, фотокопій важливіших документів і коляжів вирізків місцевої преси. Згідно з пляном редколегії і редакційним та друкарським станом альбом вийде з друку у вересні цього року.

Продажна ціна — 75 дол. В передплаті до 25-го серпня — 50 дол. Чеки слід виставляти на „National Committee to Commemorate Millennium of Christianity in Ukraine". Всі замовлення і належне в сумі 50 дол. слід слати на адресу: Millennium of Christianity in Ukraine, c/o UNA, 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302.

В. Чорновіл...

(Закінчення зі стор. 1)

дичної апаратури для вивінування і змодернізування шпиталів, щоб ефективно допомагати хворим, в першу чергу тим, які стали жертвами чорнобильської катастрофи, що, згідно з опінією Чорновола, забере тисячі осіб. Він підкреслив, що навіть птахи вмирають від радіяції тільки від перелету над чорнобильською зоною. Чорновіл пропонував створити на Заході спеціяльний фонд допомоги для жертв Чорнобиля. При тому він звернув увагу, що деяка допомога призначена для жертв катастрофи взагалі не попадає в західні райони України. „Чимало фондів ідуть прямо до центрального міністерства атомної енергетики в Москві, яке є відповідальним за катастрофу і використовує фонди для поправи реакторів".

В загальному американські компанії прихильно поставились до пропозицій В. Чорновола і деякі розпитували, що вони конкретно можуть зробити для облегшення долі жертв атомової катастрофи.

Чимало автор Дж. Перон розказав читачам про само го Чорновола і його „ходження по муках" за застійних часів в СССР і подав, що він крім головства в Обласній раді є ще депутатом до Верховної Ради України.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи" і дитячого журналу „Веселка" та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА ч. 11.

В. Матійчин, Іст Сиракюз, Поправка прізвища з Листи ч. 10	
Е. Стефурак, Чикаго	35.00
С. Бачинська, Ст. Ленард	18.79
І. Дорозовський, Монтреаль	15.00
Ю. Мусій, Етобіко	15.00
В. Бурдьо, Фаєтвил	10.00
С. Гробельський, Джексон Гайтс	10.00
Л. Караман, Лендсдейл	10.00
Р. Копичук, Ст. Августин	10.00
Г. Мидляк, Лексінгтон	10.00
о. В. Поліщук, Лейквуд	10.00
М. Свистун, Ст. Пол	10.00
Ю. Стефанишин, Ст. Луїз	10.00
І. Тимків, Лагуна Гилс	10.00
М. Ярмолюк, Расепвил	8.00
Л. Артимишин, Вудсайд	5.00
д-р О. Гаркач, Лорейн	5.00
Ю. Гвоздулич, Вінніпеґ	5.00
М. Климців, Гемілтон	5.00
О. Клюфас, Гантер	5.00
С. Максимів, Віл Ла Сал	5.00
С. Осадца, Віліямсвил	5.00
М. Яворський, Клифтон	5.00
П. Кіцила, Чикаго	2.00

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

СТАНИСЛАВ КУЗІВ, член УНС Відд. 422-го ім. С. Петлюри у Філядельфії, Па. помер 8-го березня 1991 року на 69-му році життя. Нар. 1922 року в Україні. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку дружину Олену; синів Стефана і Ярослава з дружинами; дочку Анну з мужем та п'ятьох внуків. Похорон відбувся 11-го березня 1991 року на укр. кат. цвинтарі св. Марії на Факс Чесі, Абінґтон Тап. Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Василь Євтушенко, секр.

ІВАН СТЕК, член УНС Відд. 349-го Т-ва ім. Тараса Шевченка в Менвілл, Н. Дж. помер 5-го березня 1991 року на 63-му році життя. Нар. 1927 року в Менвілл, Н.Дж. Членом УНС став 1929 року. Залишив у смутку дружину Дарію і двох синів Івася і Данила; дві сестри Анну і Ольгу та ближчу і дальшу родину в Америці. Похорон відбувся 8-го березня 1991 року на цвинтарі св. Бернарда в Бриджвотер, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Захарко, секр.

АННА ГОЙ член УНС Відд. 437-го Т-ва „Самопоміч" в Рочестері, Н.Й. померла 16-го березня 1991 року на 95-му році життя. Нар. 1896 року в Україні. Членом УНС стала 1950 року. Залишила у смутку сина Івана і чотирьох внуків. Похорон відбувся 20-го березня 1991 року на цвинтарі св. Бонавентури в Аллеґені, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

М. Малинівський, секр.

ІРЕНА МЕЛЬНИК, член УНС Відд. 379-го в Чикаго, Ілл. померла на 55-му році життя. Нар. 14-го жовтня 1935 року в Бродах, Україна. Залишила у смутку мужа Андрія, сина Андрія, Марка і Маму Марію Громяк. Похорон відбувся 9-го березня 1991 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ПРОПУЩЕНО РЯДОК

У статті Олени Несіної п.з. „Історія вперта" („Свобода", ч. 77, 25-го квітня), має бути: „Сидоренко пише, що академік Сергій Єфремов, колишній віцепрезидент ВУАН і на процесі СКВУ, обвинувачений цією організацією, ніякої організації не створював і що це встановлено в суді і вирок у цій справі був скасований 11-го вересня 1989 року. Сидоренко пише, що академік Єфремов був дуже чесним, безкомпромісовим, чим накликав на себе неміилість Миколи Скрипника, наркома Освіти". — Ред.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!